

РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ У РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Інноваційна діяльність охоплює різні аспекти ринкових відносин, такі як виробничі, підприємницькі, соціальні та науково-технічні, сприяючи зростанню промислового виробництва та підвищенню продуктивності праці. Його активне впровадження на підприємствах допомагає їм досягати успіху в умовах зростаючої конкуренції. Інноваційна діяльність забезпечує підприємствам фінансову стабільність, виводячи їх з кризових ситуацій за допомогою нових ідей, продуктів, технологій та організаційних рішень. Враховуючи достатній науковий потенціал держави, інноваційна діяльність може стати одним із ключових інструментів виведення економіки України з кризової ситуації. Стратегічне управління інноваціями передбачає впровадження комплексу інноваційних рішень, які суттєво впливають на функціонування підприємства та можуть мати значущі та непередбачувані наслідки у майбутньому. Саме інновації визначають потенціал розвитку підприємства на довгострокову перспективу [1].

Відсутність чіткої інноваційної стратегії є основною проблемою, особливо для усталених компаній, коли оптимізація існуючого бізнесу стає пріоритетом. Інновації стають все більш необхідною умовою розвитку бізнесу і забезпечення його конкурентоспроможності, а інноваційні компанії-лідери отримують все більше переваг над своїми конкурентами, показуючи більш високу динаміку розвитку і якість зростання. Інноваційну стратегію можна описати як чітку дорожню карту бажаного майбутнього. Важливо зазначити, що інноваційні цілі не повинні відокремлюватися від загальних бізнес-цілей, оскільки єдине бачення та спільні цілі інновацій допоможуть підвищити операційну ефективність [2].

На думку Денисенко М.П. та Лесюти Н.Ю. «інноваційна стратегія – це суперстратегія (надстратегія), яка визначає зміст усіх інших стратегій підприємства. Вона має орієнтуватися на передбачення глобальних змін в економічній ситуації на підприємстві та навколо нього, а також стосуватися прийняття рішень, спрямованих на зміцнення ринкових позицій і стабільний розвиток підприємства за рахунок інновацій» [3].

Інноваційними стратегіями можуть бути [4, с. 156]:

- інноваційна діяльність, що спрямована на одержання нових продуктів, технологій і послуг;
- застосування нових методів НДДКР, виробництва, маркетингу й управління;
- перехід до нових організаційних структур;
- застосування нових видів ресурсів і нових підходів до використання традиційних ресурсів.

В цілому інноваційні стратегії підприємства поділяють на активні та пасивні (рис. 1).

Рис. 1. Інноваційні стратегії підприємства.

Складні сучасні економічні умови, загострення соціальних і екологічних проблем, нестабільна правова база вимагають від вітчизняних підприємств створення такої системи, яка б дала можливість ефективно використовувати всі наявні та потенційно можливі фінансові ресурси, швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища і забезпечувати досягнення високих фінансових результатів не тільки в поточному періоді, але й у довгостроковій перспективі. Можна з впевненістю стверджувати, що саме інноваційні стратегії відіграють ключову роль у розвитку фінансового потенціалу підприємства. Вони дозволяють компаніям не лише вижити в умовах постійної конкуренції, а й ефективно використовувати свої ресурси для досягнення стійкого росту.

Сосновська О.О. зазначає: «формування якісного фінансового потенціалу є необхідною умовою захисту від фінансових ризиків, забезпечення фінансової стійкості та гармонізації фінансових інтересів підприємства» [5]. Фінансовий потенціал підприємства характеризує ряд показників, в основі яких лежить оцінка фінансового стану підприємства, результатів його діяльності, ефективності формування та використання фінансових ресурсів.

Слід відзначити, що фінансовий потенціал має такі риси:

- призначення або мета, з якою підприємство формує його тренди, які суб'єкт господарювання спостерігає у процесі свого розвитку;
- функціонування у системі діяльності підприємства;

– взаємодія усіх складників фінансового потенціалу.

Сутність фінансового потенціалу полягає, насамперед, не стільки у наявності фінансових ресурсів у конкретний проміжок часу, як у здатності підприємства формувати та відтворювати необхідні активи у повному обсязі з мінімальними витратами та у стислі терміни. Від рівня фінансового потенціалу безпосередньо залежить рівень конкурентоспроможності підприємства – здатності підприємства конкурувати на ринках з виробниками й продавцями аналогічних товарів за допомогою забезпечення більш високої якості, доступних цін, створення зручних умов для покупців, споживачів [6].

До основних переваг реалізації інноваційних стратегій для розвитку фінансового потенціалу підприємства можемо віднести:

- 1) *Стимулювання зростання прибутку*: інновації можуть допомогти підприємству виробляти нові продукти та послуги, які відповідають потребам ринку, що дозволить збільшити обсяг продажів і отримати більше прибутку;
- 2) *Зниження витрат*: інновації можуть сприяти вдосконаленню технологій виробництва, що дозволить знизити витрати на виробництво і оптимізувати бізнес-процеси;
- 3) *Підвищення конкурентоспроможності*: інновації дозволяють підприємству пропонувати унікальні продукти і послуги, що робить його більш конкурентоспроможним на ринку і забезпечує стійке положення серед конкурентів;
- 4) *Розширення ринків*: інновації відкривають підприємству доступ до нових сегментів або ринків;
- 5) *Залучення інвестицій*: інвестори та кредитори часто більш схильні інвестувати в компанії, які активно впроваджують інноваційні стратегії, оскільки це свідчить про перспективність і високий потенціал зростання;
- 6) *Підвищення репутації*: інновації можуть покращити репутацію підприємства як лідера в своїй галузі, що сприяє залученню нових клієнтів і підтримці існуючих;
- 7) *Вдосконалення маркетингу і реклами*: використання нових підходів до маркетингу та реклами може збільшити усвідомленість бренду та залучити нових клієнтів;
- 8) *Впровадження системи управління ризиками*: інновації в галузі управління ризиками допоможуть підприємству уникнути можливих фінансових проблем;
- 9) *Адаптація до змін*: інноваційні стратегії допомагають підприємствам адаптуватися до змін в економічному та технологічному середовищі, забезпечуючи їм конкурентну перевагу.

Отже, фінансовий потенціал підприємства являє собою основу діяльності підприємства. Достатній рівень фінансового потенціалу, а також його ефективне використання визначають стабільний, стійкий, ліквідний та платоспроможний стан підприємства. Тому важливим завданням для підприємств є пошук резервів збільшення фінансового потенціалу та найбільш ефективного його використання для підвищення ефективності діяльності підприємства в цілому.

Використані літературні джерела:

1. Іващенко О.В., Єжаченко Є.В. Інноваційні стратегії та економічний розвиток. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/17874/09-Ivashenko.pdf?sequence=1>
2. Баценко Л., Галенін Р. Інноваційна діяльність компаній: розробка інноваційних стратегій та їх оцінка. URL: <https://em.duit.in.ua/index.php/home/article/view/19/21>
3. Денисенко М.П., Лесюта Н.Ю. Основні аспекти формування інноваційної стратегії розвитку підприємства. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/18886/1/PIONBUG_2021_P046-047.pdf
4. Павленко І.А. Інноваційне підприємництво у трансформаційній економіці України : монографія. К.: КНЕУ, 2007. 248 с.
5. Сосновська О. О., Житар М. О. Детермінанти побудови фінансової архітектури підприємств зв'язку. *Бізнес Інформ.* 2019. № 3. С. 192-198.
6. Бова В.А., Хринюк О.С. Сутність фінансового потенціалу підприємства. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/22586/1/2017-11_4-01.pdf